

Котляревська О.І.
(канд. мист., доцент кафедри композиції, інструментовки та музично-інформаційних технологій)

І курс композиторського факультету

(для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» в галузі знань 02 «Культура і мистецтво», за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво», спеціалізації «Композиція»)

Поліфонія

Тема 1: Поліфонічне триголосся: простий контрапункт

Характеристика нової якості співвідношення голосів. Порядок вступу голосів. Зміна правил використання консонантних та дисонантних співзвуч у простому контрапункті триголосся. Нормативи розв'язання дисонансів. Дублювання. Підвищення ролі гармонічної вертикалі. Збільшення кількості пар голосів до 3-х та необхідність врахування в зв'язку з цим поширення вимог до консонантності звучання згідно естетичним нормам часу.

Ключові слова: триголосся, контрапункт, дублювання, гармонічна вертикаль, консонанси та дисонанси.

Література:

1. Григорьев С., Мюллер Т. Учебник полифонии. 4-е изд. – М., 1985.
2. Евдокимова Ю. К. Учебник полифонии: вып. 1. – М.: Музыка, 2000.
3. Мюллер Т. Полифония. – М., 1989.
4. Павлюченко С. А. Практическое руководство по контрапункту строгого письма. – Л., 1963.
5. Пясковський І. Б. Поліфонія: Навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів. – К., 2003.

6. Ровенко А. И. Практические основы стреттно-имитационной полифонии. – М.: Музыка, 1986.
7. Танеев С. Подвижной контрапункт строгого письма. 2-е изд. – М., 1956.
8. Тюлин Ю. Искусство контрапункта. – М.: Музыка, 1964.

Завдання:

1. Самостійно знайти та проаналізувати приклади на простий триголосний контрапункт
2. Обов'язковий аналіз **3-голосних інвенцій Й. С. Баха (№№ 4, 7, 8)**
3. Написати 3 зразка триголосного простого контрапункту відповідно до вимог логіки розгортання музичного матеріалу за принципом i:m:t.

Тема 2. Складний контрапункт в триголоссі.

Залежність кількості похідних з'єднань голосів від кількості пар голосів з урахуванням наявності вільного голосу і його місцезнаходження. П'ять похідних співвідношень та їх характеристика. Складний контрапункт октави. Правила використання дисонансів та квартали.

Ключові слова: триголосся, складний контрапункт, види похідних співвідношень.

Література:

1. Григорьев С., Мюллер Т. Учебник полифонии. 4-е изд. – М., 1985.
2. Евдокимова Ю. К. Учебник полифонии: вып. 1. – М.: Музыка, 2000.
3. Мюллер Т. Полифония. – М., 1989.
4. Павлюченко С. А. Практическое руководство по контрапункту строгого письма. – Л., 1963.
5. Пясковський І. Б. Поліфонія: Навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів. – К., 2003.

6. Ровенко А. И. Практические основы стреттно-имитационной полифонии. – М.: Музыка, 1986.
7. Танеев С. Подвижной контрапункт строгого письмаю 2-е изд. – М., 1956.
8. Тюлин Ю. Искусство контрапункта. – М.: Музыка, 1964.

Завдання:

1. Знайти та проаналізувати приклади складного контрапункту в триголоссі (твори **Й. Баха**, **concerto grosso Ф. Генделя**); вказати та проаналізувати інші техніки поліфонічного письма.

2. Написати ескіз складного контрапункту з використанням 2-х та більше похідних варіантів.